

Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

► **B**

PADOMES DIREKTĪVA

(1988. gada 21. decembris)

par vispārēju sistēmu tādu augstākās izglītības diplomu atzīšanai, ko piešķir par vismaz trīs gadu profesionālo izglītību

(89/48/EEK)

(OV L 19 , 24.1.1989, lpp. 16)

Grozīta ar:

Oficiālais Vēstnesis

	Nr.	Lappuse	Datums
► M1 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/19/EK (2001. gada 14. maijs),	L 206	1	31.7.2001

PADOMES DIREKTĪVA

(1988. gada 21. decembris)

**par vispārēju sistēmu tādu augstākās izglītības diplomu atzīšanai,
ko piešķir par vismaz trīs gadu profesionālo izglītību**

(89/48/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši 49. pantu, 57. panta 1. punktu un 66. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

sadarbībā ar Eiropas Parlamentu ⁽²⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

tā kā saskaņā ar Līguma 3. panta c) apakšpunktu viens no Kopienas mērķiem ir tādu šķēršļu likvidēšana starp dalībvalstīm, kas ierobežo personu pārvietošanās un pakalpojumu aprites brīvību; tā kā dalībvalstu pilsoņiem tas jo īpaši nozīmē iespēju veikt kvalificētu darbu pašnodarbinātas personas vai darbinieka statusā dalībvalstī ārpus tās dalībvalsts, kurā tie ir ieguvuši profesionālo kvalifikāciju;

tā kā līdz šim noteikumi, ko pieņēmusi Padome un saskaņā ar kuriem dalībvalstis savstarpēji profesionāliem mērķiem atzīst augstākās izglītības diplomus, kas ir izsniegti to teritorijā, attiecas tikai uz dažām profesijām; tā kā profesijas apguvei paredzētās izglītības līmenis un ilgums visās dalībvalstīs ir ticis reglamentēts līdzīgā veidā vai ir ticis pakļauts obligātajai saskaņošanai, kas ir vajadzīga, lai izveidotu sektorālās sistēmas diplomu savstarpējai atzīšanai;

tā kā nolūkā operatīvi reaģēt uz to, ko sagaida Kopienas valstu pilsoņi, kuriem ir augstākās izglītības diplomi, kas ir izsniegti par profesionālo izglītību dalībvalstī ārpus tās, kurā viņi vēlas darboties savā profesijā, būtu arī jāievieš cita šādu diplomu atzīšanas metode, lai ļautu attiecīgajām personām strādāt profesijās, kurās attiecīgajā dalībvalstī ir nepieciešama pēcvidusskolas izglītība, ar noteikumu, ka tām ir tāds diploms, kas ļauj darboties attiecīgā profesijā un kas ir izsniegts par vismaz trīs gadu studiju programmu citā dalībvalstī;

tā kā šo mērķi var sasniegt, ieviešot vispārēju sistēmu tādu augstākās izglītības diplomu atzīšanai, ko piešķir par vismaz trīs gadu profesionālo izglītību;

tā kā tām profesijām, kurām Kopiena nav noteikusi nepieciešamās kvalifikācijas obligāto līmeni, dalībvalstis patur tiesības noteikt šādu līmeni nolūkā garantēt to teritorijā sniegto pakalpojumu kvalitāti; tā kā tās tomēr, nepārkāpjot savas saistības, kas izklāstītas Līguma 5. pantā, nevar prasīt, lai dalībvalsts pilsonis iegūtu to kvalifikāciju, ko parasti nosaka tikai attiecībā uz diplomiem, kas ir izsniegti pašu valstu izglītības sistēmā, ja attiecīgā persona jau ir pilnībā vai daļēji ieguvusi minēto kvalifikāciju citā dalībvalstī; tā kā rezultātā jebkurai dalībvalstij, kurā reglamentē kādu profesiju, tiek prasīts ņemt vērā citā dalībvalstī iegūtu kvalifikāciju un noteikt, vai attiecīgā kvalifikācija atbilst tai, ko pieprasa attiecīgā dalībvalsts;

tā kā dalībvalstīm ir lietderīgi sadarboties, lai atvieglotu minēto saistību izpildi; tā kā tālab būtu jāparedz līdzekļi šādas sadarbības organizācijai;

tā kā būtu jādefinē termins "reglamentēta profesionālā darbība", ņemot vērā valstu no socioloģiskā viedokļa atšķirīgās situācijas; tā kā terminam būtu jāattiecas ne tikai uz profesionālu darbību, kuras veikšanai dalībvalstī ir nepieciešams diploms, bet arī uz tādu profesionālu darbību, kas nav ierobežota, ja to veic, izmantojot profesionālu nosaukumu, ko piešķir noteiktu kvalifikāciju ieguvušām personām; tā kā profesionālās

⁽¹⁾ OV C 217, 28.8.1985., 3. lpp. un OV C 143, 10.6.1986., 7. lpp.

⁽²⁾ OV C 345, 31.12.1985., 80. lpp. un OV C 309, 5.12.1988.

⁽³⁾ OV C 75, 3.4.1986., 5. lpp.

▼B

apvienības un organizācijas, kas saviem biedriem piešķir šādus nosaukumus un ir valsts iestāžu atzītas, nevar izmantot savu privāto statusu, lai izvairītos no šajā direktīvā paredzētās sistēmas piemērošanas;

tā kā ir arī jāraksturo profesionālās pieredzes un adaptācijas laikposmu, ko attiecīgā dalībvalsts drīkst pieprasīt personai papildus augstākās izglītības diplomam, ja šīs personas kvalifikācija neatbilst valsts tiesību aktos paredzētajai kvalifikācijai;

tā kā adaptācijas laikposma vietā drīkst ieviest arī kvalifikācijas atbilstības pārbaudi; tā kā abu rezultāts būs esošās situācijas uzlabošana attiecībā uz dalībvalstu savstarpēju diplomu atzīšanu, un līdz ar to tiks veicināta personu pārvietošanās brīvība Kopienā; tā kā to uzdevums ir novērtēt ieceļotāja, kas jau ir ieguvis profesionālo izglītību citā dalībvalstī, spēju pielāgoties jaunajai profesionālajai videi; tā kā kvalifikācijas atbilstības pārbaude ieceļotājam dos iespēju samazināt adaptācijas laikposma ilgumu; tā kā izvēle starp adaptācijas laikposmu un kvalifikācijas atbilstības pārbaudi principā būtu jāzudara pašam ieceļotājam; tā kā tomēr dažu profesiju specifika ir tāda, ka dalībvalstīm noteiktos apstākļos ir jāļauj noteikt vai nu adaptācijas laikposmu, vai arī pārbaudi; tā kā jo īpaši atšķirības starp dalībvalstu tiesību sistēmām, lai gan tās var atšķirties apjoma ziņā, garantē īpašus noteikumus, jo parasti izglītība, ko apliecina diploms, sertifikāts vai citi kvalifikāciju apliecinājoši dokumenti tiesību jomā izcelsmes dalībvalstī, neattiecas uz juridiskajām zināšanām, ko prasa citā dalībvalstī attiecībā uz atbilstīgo tiesību jomu;

tā kā turklāt vispārējā augstākās izglītības diplomu atzīšanas sistēma nav domāta nedz, lai grozītu noteikumus, to skaitā tos, kas saistīti ar profesionālo ētiku un ko piemēro jebkurai personai, kura strādā kvalificētu darbu dalībvalsts teritorijā, nedz arī, lai izslēgtu ieceļotājus no šo noteikumu piemērošanas jomas; tā kā minētā sistēma skar piemērotas kārtības noteikšanu nolūkā nodrošināt to, ka ieceļotāji izpilda dalībvalsts profesionālos noteikumus;

tā kā Līguma 49. pants, 57. panta 1. punkts un 66. pants pilnvaro Kopienai pieņemt noteikumus, kas vajadzīgi šādas sistēmas ieviešanai un darbībai;

tā kā visa vispārējā sistēma augstākās izglītības diplomu atzīšanai neierobežo Līguma 48. panta 4. punkta un 55. panta piemērošanu;

tā kā šāda sistēma, stiprinot Kopienas pilsoņa tiesības izmantot savas profesionālās iemaņas jebkurā dalībvalstī, papildina un nostiprina viņa tiesības iegūt šādas iemaņas, kur vien viņš vēlas;

tā kā šī sistēma būtu jāizvērtē pēc tam, kad tā kādu laiku būs bijusi spēkā, lai noteiktu, cik efektīvi tā darbojas un jo īpaši, kā to var uzlabot vai paplašināt tās piemērošanas jomu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Šajā direktīvā izmanto šādas definīcijas:

- a) diploms: jebkāds diploms, sertifikāts vai cits kvalifikāciju apliecinājošs dokuments, vai jebkāds šādu diplomu, sertifikātu vai citu apliecinājumu komplekts:
 - ko ir piešķirusi kompetenta iestāde dalībvalstī, kura ir nozīmēta saskaņā ar valsts normatīvajiem vai administratīvajiem aktiem,

▼M1

- kas apliecina, ka tā īpašnieks ir sekmīgi pabeidzis vismaz trīs gadu vai līdzvērtīga ilguma daļlaika pēcvidusskolas programmu universitātē vai augstskolā, vai kādā citā līdzīga līmeņa mācību iestādē, un attiecīgā gadījumā, ka tas ir sekmīgi pabeidzis profesionālās mācības, kas ir nepieciešamas papildus pēcvidusskolas izglītībai, un

▼B

— kas apliecina, ka tā īpašniekam ir vajadzīgā profesionālā kvalifikācija, lai uzņemtos vai veiktu reglamentētu kvalificētu darbu attiecīgajā dalībvalstī,

ar noteikumu, ka izglītība, ko apliecina diploms, sertifikāts vai cits kvalifikāciju apliecinošs dokuments, ir iegūta galvenokārt Kopienā, vai arī tā īpašniekam ir triju gadu tās dalībvalsts, kas ir atzinusi trešās valsts diplomu, sertifikātu vai citu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu, sertificēta profesionālā pieredze.

Šādus dokumentus pielīdzina diplomam, kas minēts pirmajā daļā: jebkādu diplomu, sertifikātu vai citu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu, vai jebkādu šādu diplomu, sertifikātu vai citu apliecinājumu komplektu, ko ir piešķīrusi kompetentā iestāde dalībvalstī, ja tas ir piešķirts, sekmīgi pabeidzot Kopienā iegūtu izglītību, un kompetentā iestāde tajā dalībvalstī to atzīst par līdzvērtīgu, un ja tas piešķir tādas pašas tiesības attiecībā uz reglamentēta kvalificēta darba sākšanu un veikšanu attiecīgajā dalībvalstī;

- b) attiecīgā dalībvalsts: dalībvalsts, kurā kādas dalībvalsts pilsonis iesniedz pieteikumu nolūkā veikt reglamentētu kvalificētu darbu šajā dalībvalstī, kas nav tā pati, kurā tas ir ieguvis diplomu vai veicis atbilstīgo kvalificēto darbu;
- c) reglamentēts kvalificēts darbs: reglamentēta profesionāla darbība vai darbību loks, ko dalībvalstī veic šajā profesijā;
- d) reglamentēta profesionāla darbība: profesionāla darbība tiktāl, cik šādas darbības sākšanai vai veikšanai, vai kādam tās veikšanas veidam dalībvalstī nosacījums tieši vai netieši saskaņā ar normatīvo un administratīvo aktu noteikumiem ir diploma esamība. Šādas darbības ir reglamentētas profesionālas darbības veidi:

- darbība ar profesionālu nosaukumu tiktāl, ciktāl saskaņā ar normatīvo un administratīvo aktu noteikumiem šādu nosaukumu drīkst izmantot tikai diploma īpašnieki,
- profesionāla darbība saistībā ar veselības aizsardzību tiktāl, ciktāl saskaņā ar valsts sociālā nodrošinājuma sistēmu atalgojums un/vai kompensācija par šādu darbību ir atkarīgi no diploma esamības.

Ja nepiemēro pirmo daļu, profesionālu darbību uzskata par reglamentētu profesionālu darbību, ja to veic tādas apvienības vai organizācijas biedri, kuras mērķis ir jo īpaši veicināt un saglabāt augstu līmeni attiecīgajā nozarē, un ko šā mērķa sasniegšanai īpašā veidā atzīst dalībvalsts, un kas:

- piešķir diplomu saviem biedriem,
- nodrošina, lai tās biedri ievērotu apvienības noteiktās profesionālās ētikas normas, un
- piešķir tiem tiesības izmantot nosaukumu vai norādi, vai arī gūt labumu no statusa, kas atbilst minētajam diplomam.

Pielikumā ietver neizsmeļošu to apvienību vai organizāciju sarakstu, kas, pieņemot šo direktīvu, atbilst otrās daļas nosacījumiem. Kad dalībvalsts kādai apvienībai vai organizācijai piešķir otrajā daļā minēto atzīšanu, tā informē Komisiju, kas šo informāciju publicē *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*;

▼M1

- d) a) reglamentēta izglītība un mācības: jebkāda izglītība, kas
- ir tieši saistīta ar noteiktās profesijas praksi, un
 - ietver vismaz trīs gadu pēcvidusskolas izglītību vai līdzvērtīga ilguma nepilna laika izglītību universitātē vai augstākās izglītības iestādē, vai citā līdzvērtīga līmeņa iestādē, un, attiecīgajā gadījumā, profesionālo izglītību, stažēšanos vai profesionālo praksi, ko prasa papildus pēcvidusskolas izglītībai; profesionālās izglītības, stažēšanās vai profesionālās prakses struktūru un līmeni nosaka ar attiecīgās dalībvalsts normatīvajiem un administratīvajiem aktiem, vai arī uzrauga vai apstiprina šim nolūkam izraudzīta iestāde;

▼B

- e) profesionālā pieredze: attiecīgā kvalificētā darba faktiskā un likumīga veikšana kādā dalībvalstī;
- f) adaptācijas laikposms: reglamentēta kvalificēta darba veikšana attiecīgajā dalībvalstī atbilstīgās profesijas kvalificēta pārstāvja uzraudzībā, šādu praksi var papildināt turpmākas mācības. Šis uzraudzītās prakses laikposms ir pakļauts novērtējumam. Sīki izstrādātus noteikumus, kas reglamentē adaptācijas laikposmu un tā novērtējumu, kā arī uzraudzībā esošās migrējošas personas statusu, pieņem kompetentā iestāde attiecīgajās dalībvalstīs;
- g) kvalifikācijas atbilstības pārbaude: pārbaude, ko attiecina tikai uz kandidāta profesionālajām zināšanām un ko veic kompetentas iestādes attiecīgajā dalībvalstī nolūkā novērtēt kandidāta spēju veikt reglamentētu kvalificētu darbu šajā dalībvalstī.

Lai atļautu šīs pārbaudes veikšanu, kompetentās iestādes sastāda to disciplīnu sarakstu, uz kurām, pamatojoties uz dalībvalstī prasītās izglītības salīdzinājumu ar kandidāta iegūto izglītību, neattiecas kandidāta diploms vai cits kvalifikāciju apliecināošs dokuments.

Kvalifikācijas atbilstības pārbaudē jāņem vērā tas, ka kandidāts ir kvalificēts profesionālis izcelsmes dalībvalstī vai dalībvalstī, no kuras tas ir ieradies. Tā attiecas uz izvēlētajām sarakstā esošajām disciplīnām, kurās zināšanas ir būtisks priekšnoteikums, lai varētu veikt atbilstīgo kvalificēto darbu attiecīgajā dalībvalstī. Pārbaudīt var arī zināšanas par profesionālajiem noteikumiem, kas attiecīgajā dalībvalstī attiecas uz konkrētajām darbībām. Sīki izstrādātu kvalifikācijas atbilstības pārbaudes piemērošanas kārtību nosaka attiecīgās valsts kompetentās iestādes, pienācīgi ievērojot Kopienas tiesību normas.

Kandidāta statusu attiecīgajā dalībvalstī, kurš vēlas sagatavoties profesionalitātes atbilstības pārbaudei, minētajā valstī nosaka kompetentās iestādes.

2. pants

Šī direktīva attiecas uz jebkuru dalībvalsts pilsoni, kurš vēlas veikt reglamentētu kvalificētu darbu attiecīgajā dalībvalstī kā pašnodarbināta persona vai darbinieks.

Šo direktīvu nepiemēro profesijām, uz kurām attiecas atsevišķa direktīva, kas nosaka dalībvalstu diplomu savstarpējo atzīšanas kārtību.

3. pants

Ja attiecīgajā dalībvalstī, lai sāktu vai veiktu reglamentētu kvalificētu darbu, ir vajadzīgs diploms, kompetentā iestāde nedrīkst, pamatojoties uz nepietiekamu kvalifikāciju, atteikt dalībvalsts pilsonim atļauju sākt vai veikt attiecīgo kvalificēto darbu ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādi attiecas uz tās pilsoņiem:

- a) ja kandidātam ir tāds diploms, kas tiek prasīts citā dalībvalstī, lai uzņemtos vai veiktu attiecīgo kvalificēto darbu tās teritorijā, un ja šāds diploms ir ticis piešķirts dalībvalstī; vai
- b) ja kandidāts pēdējos desmit gados ir veicis attiecīgo kvalificēto darbu divus gadus ar pilnu slodzi citā dalībvalstī, kas nereglamentē šo kvalificēto darbu 1. panta c) apakšpunkta un 1. panta d) apakšpunkta pirmās daļas nozīmē, un tam ir vienas vai vairāku oficiālu kvalifikāciju apliecinājums:
 - ko ir piešķirusi saskaņā ar valsts normatīvajiem vai administratīvajiem aktiem norīkota dalībvalsts kompetenta iestāde,
 - kas apliecinā, ka tā īpašnieks ir sekmīgi pabeidzis vismaz trīs gadu vai līdzvērtīga ilguma nepilna laika pēcvidusskolas programmu universitātē vai augstskolā, vai kādā citā līdzīga līmeņa mācību iestādē un, ja vajadzīgs, ka tas ir sekmīgi pabeidzis profesionālās mācības, kas ir nepieciešamas papildus pēcvidusskolas programmai, un
 - saskaņā ar ko tā īpašnieks ir gatavs darbam savā profesijā.

▼M1

Tomēr pirmajā daļā minēto divu gadu profesionālo pieredzi nevar prasīt, ja pieprasījuma iesniedzēja diploms vai diplomi, kas minēti šajā punktā, ir izdoti, pabeidzot reglamentētu izglītību vai mācības.

▼B

Šādus apliecinājumus pielīdzina kvalifikāciju apliecinošam dokumentam saskaņā ar pirmo daļu: jebkādu oficiālu kvalifikāciju vai jebkādu šādu oficiālu kvalifikāciju komplektu, ko piešķirusi kompetenta iestāde dalībvalstī, ja tas ir piešķirts, sekmīgi pabeidzot Kopienā apgūtas mācības, un attiecīgā dalībvalsts to atzīst par līdzvērtīgā līmenī esošu ar noteikumu, ka citām dalībvalstīm un Komisijai par šādu atzīšanu ir ticis paziņots.

4. pants

1. Neatkarīgi no 3. panta attiecīgā dalībvalsts var arī pieprasīt, lai kandidāts:

a) sniegtu profesionālās pieredzes apliecinājumu, ja tā pieteikumā minētais izglītības laiks, kā noteikts 3. panta a) un b) apakšpunktā, ir vismaz vienu gadu isāks nekā attiecīgajā dalībvalstī prasītais laiks. Šādā gadījumā pieprasītais profesionālās pieredzes laikposms:

- nedrīkst divas reizes pārsniegt trūkstošo laikposmu, ja tas attiecas uz pēcvidusskolas studijām un/vai pārbaudes praksi, kas ir veikta profesionāla uzraudzībā un vadībā un beidzas ar pārbaudījumu,
- nedrīkst pārsniegt trūkstošo laikposmu, ja tas attiecas uz profesionālo praksi, kas iegūta, palīdzot kvalificētam profesijas pārstāvim.

Attiecībā uz diplomiem, kas minēti 1. panta a) apakšpunkta pēdējā daļā, izglītības ilgumu, ko atzīst par līdzvērtīgu, nosaka tāpat kā izglītībai, kas definēta 1. panta a) apakšpunkta pirmajā daļā.

Piemērojot šos noteikumus, jāņem vērā 3. panta b) apakšpunktā minētā profesionālā pieredze.

Jebkurā gadījumā prasītā profesionālā pieredze nedrīkst pārsniegt četrus gadus;

b) pabeigtu adaptācijas laikposmu, kas nepārsniedz trīs gadus, vai veiktu kvalifikācijas atbilstības pārbaudi:

- ja izglītības, ko tas saņēmis, kā noteikts 3. panta a) un b) apakšpunktā, saturs ievērojami atšķiras no attiecīgās dalībvalsts pieprasītā, vai
- ja gadījumā, kas minēts 3. panta a) apakšpunktā, attiecīgajā dalībvalstī reglamentēts kvalificēts darbs ietver vienu vai vairākas reglamentētas profesionālas darbības, kas neietilpst tajā dalībvalstī reglamentētajā kvalificētajā darbā, no kurienes ieradies kandidāts, un šī atšķirība atbilst īpašajai izglītībai, ko pieprasa attiecīgajā dalībvalstī, un attiecas uz saturu, kurš ievērojami atšķiras no tā, kam atbilst kandidāta minētais diploms, vai
- ja, gadījumā, kas minēts 3. panta b) apakšpunktā, kvalificēts darbs, kas reglamentēts attiecīgajā dalībvalstī, ietver vienu vai vairākas reglamentētas profesionālas darbības, kas neietilpst tajā dalībvalstī reglamentētajā kvalificētajā darbā, no kurienes ieradies kandidāts, un šī atšķirība atbilst īpašajai izglītībai, ko pieprasa attiecīgajā dalībvalstī, un attiecas uz saturu, kurš ievērojami atšķiras no tā, uz ko attiecas kandidāta minētais oficiālās kvalifikācijas apliecinājums.

▼M1

Ja uzņēmēja dalībvalsts plāno prasīt pieteikuma iesniedzējam pabeigt adaptācijas laikposmu vai kārtot profesionālās kvalifikācijas pārbaudi, tai vispirms ir jāpārbauda, vai zināšanas, ko pieteikuma iesniedzējs ir ieguvis savas profesionālās pieredzes gaitā, ir tādas, kas pilnībā vai daļēji kompensē būtisko atšķirību, kura minēta pirmajā daļā.

▼B

Ja attiecīgā dalībvalsts izmanto šo iespēju, tai ir jādod kandidātam tiesības izvēlēties starp adaptācijas laikposmu un kvalifikācijas atbilstības pārbaudi. Atkāpjoties no šā principa, profesijām, kuru praksē ir nepieciešamas precīzas attiecīgās valsts tiesību aktu zināšanas, un attie-

▼B

cībā uz kuriem konsultāciju un/vai palīdzības sniegšana saistībā ar valsts tiesību aktiem ir būtisks un pastāvīgs profesionālās darbības aspekts, dalībvalsts drīkst noteikt vai nu adaptācijas laikposmu, vai arī profesionalitātes pārbaudi. Ja attiecīgā dalībvalsts paredz attiecībā uz citām profesijām ieviest atkāpes attiecībā uz kandidāta tiesībām izvēlēties, piemēro 10. pantā izklāstīto kārtību.

2. Attiecīgā dalībvalsts tomēr nedrīkst kopā piemērot 1. punkta a) un b) apakšpunkta noteikumus.

5. pants

Neskarot 3. un 4. pantu, attiecīgā dalībvalsts var atļaut kandidātam nolūkā uzlabot tā pielāgošanās spējas attiecīgās valsts profesionālajai videi apgūt, ievērojot līdzvērtību, to profesionālās izglītības daļu, ko veido profesionālā prakse un ko apgūst ar kvalificēta profesijas pārstāvja palīdzību, un ko tas nav apguvis savā izcelsmes dalībvalstī vai dalībvalstī, no kuras tas ir ieradies.

6. pants

1. Ja attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde pieprasa personām, kuras vēlas uzņemties reglamentētu kvalificētu darbu, apliecinājumu labam raksturojumam un reputācijai, vai ka tās nav atzītas par bankrotējušām, vai arī aptur vai aizliedz attiecīgā kvalificētā darba veikšanu nopietna profesionālās ētikas pārkāpuma vai noziedzīga nodarījuma gadījumā, attiecīgā valsts par pietiekamu apliecinājumu attiecībā uz dalībvalstu pilsoņiem, kuri vēlas veikt attiecīgo kvalificēto darbu tās teritorijā, uzskata tos dokumentus, ko ir izsniegušas kompetentas iestādes izcelsmes dalībvalstī vai dalībvalstī, no kuras ir ieradies ārvalstnieks, un kas apliecina, ka šīs prasības ir izpildītas.

Ja izcelsmes dalībvalsts vai tās dalībvalsts, no kuras ārvalstnieks ir ieradies, kompetentās iestādes neizsniedz pirmajā daļā minētos dokumentus, tos aizstāj ar zvērestu vai valstīs, kur nav paredzēts zvērests, ar svinīgu solījumu, ko attiecīgā persona dod kompetentai tiesu vai administratīvai iestādei, vai, ja vajadzīgs, notāram vai kvalificētai profesionālai organizācijai izcelsmes dalībvalstī vai dalībvalstī, no kuras persona ir ieradusies; šī iestāde vai notārs izsniedz izziņu, kas apliecina zvēresta vai svinīgā solījuma autentiskumu.

2. Ja attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde pieprasa tās dalībvalsts pilsoņiem, kuri vēlas uzņemties vai veikt reglamentētu kvalificētu darbu, izziņu par fizisko vai garīgo veselību, attiecīgā iestāde par pietiekamu apliecinājumu šajā sakarā uzskata dokumentu, ko prasa izcelsmes dalībvalstī vai dalībvalstī, no kuras ārvalstnieks ir ieradies.

Ja izcelsmes dalībvalsts vai dalībvalsts, no kuras ārvalstnieks ir ieradies, neizvirza nekādas šāda rakstura prasības tiem, kuri vēlas strādāt konkrētajā profesijā, attiecīgā dalībvalsts pieņem no šādiem pilsoņiem izziņu, ko ir izsniegusi kompetenta iestāde minētajā valstī un kas atbilst attiecīgajā dalībvalstī izsniegtajām izziņām.

3. Attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes var prasīt, lai 1. un 2. punktā minētos dokumentus un izziņas iesniegtu ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc to izsniegšanas dienas.

4. Ja attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde pieprasa tās dalībvalsts pilsoņiem, kuri vēlas uzņemties vai veikt reglamentētu kvalificētu darbu, dot zvērestu vai svinīgu solījumu, un ja šāda zvēresta vai solījuma formu nevar izmantot citu dalībvalstu pilsoņi, iestāde nodrošina, lai attiecīgajai personai tiktu piedāvāta piemērota un līdzvērtīga zvēresta vai solījuma forma.

▼M1

5. Ja darbības uzsākšanai reglamentētā profesijā vai darbībai tajā uzņēmējā dalībvalstī prasa pierādījumus par finansiālo stāvokli, attiecīgā dalībvalsts uzskata sertifikātus, ko izdevušas bankas izcelsmes dalībvalstī vai dalībvalstī, no kurienes ieradusies persona ar citas valsts piederību, par līdzvērtīgiem tiem sertifikātiem, kuri izdoti tās teritorijā.

▼ **M1**

6. Ja uzņēmējas dalībvalsts kompetenta iestāde prasa saviem pilsoņiem, kuri vēlas sākt vai turpināt darbību reglamentētā profesijā, pierādījumu, ka viņi ir veikuši profesionālās darbības finansiālā riska apdrošināšanu, attiecīgā dalībvalsts pieņem citu dalībvalstu apdrošināšanas uzņēmumu izdotos sertifikātus kā līdzvērtīgus sertifikātiem, kas izdoti tās teritorijā. Šādi sertifikāti liecina, ka apdrošinātājs ir izpildījis uzņēmējā dalībvalstī spēkā esošos normatīvos un administratīvos aktus attiecībā uz apdrošināšanas noteikumiem un termiņu. Tās nedrīkst uzrādīt vēlāk kā trīs mēnešus pēc to izdošanas datuma.

▼ **B***7. pants*

1. Attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes atzīst to dalībvalstu pilsoņu tiesības, kas atbilst nosacījumiem, lai uzņemtos un veiktu reglamentētu kvalificētu darbu to teritorijā, izmantot attiecīgajā dalībvalstī lietoto attiecīgajai profesijai atbilstīgo profesionālo nosaukumu.

2. Attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes atzīst to dalībvalstu pilsoņu, kas atbilst nosacījumiem, lai uzņemtos un veiktu reglamentētu kvalificētu darbu to teritorijā, tiesības izmantot savu likumīgo akadēmisko nosaukumu un, ja vajadzīgs, tā saīsinājumu, ko lieto savā izcelsmes dalībvalstī vai dalībvalstī, no kuras tie ir ieradušies, tās valsts valodā. Attiecīgā dalībvalsts var prasīt, lai šim nosaukumam sekotu vieta un iestādes vai eksaminācijas komisijas, kas to piešķirusi, nosaukums.

3. Ja kvalificēto darbu attiecīgajā dalībvalstī reglamentē 1. panta d) apakšpunktā minēta apvienība vai organizācija, dalībvalstu pilsoņiem ir tiesības izmantot tikai profesionālo nosaukumu vai norādi, ko uz dalības apliecības piešķirusi attiecīgā organizācija vai apvienība.

Ja apvienība vai organizācija paredz, ka dalība ir atkarīga no noteiktām kvalifikācijas prasībām, tā drīkst tās attiecināt uz citu dalībvalstu pilsoņiem, kuriem ir diploms 1. panta a) apakšpunkta nozīmē vai kvalifikāciju apliecinošs dokuments 3. panta b) apakšpunkta nozīmē, tikai saskaņā ar šo direktīvu un konkrēti ar tās 3. un 4. pantu.

8. pants

1. Attiecīgā dalībvalsts kā pierādījumu tam, ka ir izpildīti 3. un 4. pantā izklāstītie nosacījumi, pieņem sertifikātus un dokumentus, ko ir izsniegušas kompetentas iestādes dalībvalstīs un ko attiecīgā persona iesniedz līdz ar savu pieteikumu, lai strādātu attiecīgajā profesijā.

2. Pieteikuma reglamentēta kvalificēta darba veikšanai pārbaudi pabeidz pēc iespējas ātrāk un iznākumu ar uzņēmējas dalībvalsts kompetentas iestādes argumentētu lēmumu paziņo ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc visu dokumentu iesniegšanas saistībā ar attiecīgo personu. Saistībā ar lēmumu vai tā neesamību var griezties tiesā vai tribunālā saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktu noteikumiem.

9. pants

1. Dalībvalstis 12. pantā paredzētā laikposmā norīko kompetentas iestādes, kas ir pilnvarotas saņemt pieteikumus un pieņemt šajā direktīvā minētos lēmumus.

Šo informāciju tās nodod tālāk pārējām dalībvalstīm un Komisijai.

2. Katra dalībvalsts nozīmē personu, kas atbild par 1. punktā minēto iestāžu darbības koordinēšanu, un par to informē pārējās dalībvalstis un Komisiju. Šīs personas loma ir sekmēt vienādu šīs direktīvas piemērošanu visām attiecīgajām profesijām. Komisijas aizgādībā izveido koordinējošu grupu, kas sastāv no katras dalībvalsts ieceltiem koordinatoriem vai to vietniekiem un ko vada Komisijas pārstāvis.

Grupai ir šādi uzdevumi:

▼ **M1**

— vienkāršot šīs direktīvas īstenošanu, jo īpaši, pieņemot un publicējot atzinumus par jautājumiem, ko tai iesniegusi Komisija,

▼B

— vākt visu to informāciju, kas ir noderīga tās piemērošanai dalībvalstīs.

Grupa var apspriesties ar Komisija par jebkādam paredzamām esošās sistēmas izmaiņām.

3. Dalībvalstis veic pasākumus, lai sniegtu vajadzīgo informāciju par diplomu atzīšanu saistībā ar šo direktīvu. Veikt šo uzdevumu tām var palīdzēt dalībvalstu izveidotais diplomu un dalībvalstu noteikto studiju laikposmu akadēmiskas atzīšanas informācijas centrs, kas tapis saskaņā ar Padomes un izglītības ministru sanāksmes rezolūciju 1976. gada 9. februārī ⁽¹⁾, un, ja vajadzīgs, attiecīgās profesionālās apvienības vai organizācijas. Komisija uzņemas iniciatīvu, lai nodrošinātu vajadzīgās informācijas paziņošanas attīstību un koordināciju.

10. pants

1. Ja, ievērojot 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrās daļas trešo teikumu, dalībvalsts ierosina nepiešķirt kandidātiem tiesības izvēlēties starp adaptācijas laikposmu un kvalifikācijas atbilstības pārbaudi saistībā ar kvalificētu darbu šīs direktīvas nozīmē, tā nekavējoties Komisijai dara zināmu atbilstīgu noteikumu projektu. Vienlaikus tā Komisijai paziņo šāda noteikuma piemērošanas pamatojumu.

Komisija nekavējoties paziņo citām dalībvalstīm par visiem projektiem, ko tā ir saņēmusi; tā drīkst arī apspriest projektu ar 9. panta 2. punktā minēto koordinējošo grupu.

2. Neierobežojot Komisijas un citu dalībvalstu iespēju izteikt piezīmes par projektu, dalībvalsts drīkst pieņemt noteikumu tikai tad, ja Komisija trijos mēnešos nav pieņēmusi pretēju lēmumu.

3. Pēc dalībvalsts vai Komisijas lūguma dalībvalstis tām nekavējoties paziņo tā noteikuma galīgo tekstu, kas izriet no šā panta piemērošanas.

11. pants

Pēc tam, kad ir beidzies 12. pantā paredzētais termiņš, dalībvalstis Komisijai reizi divos gados nosūta ziņojumu par ieviestās sistēmas piemērošanu.

Papildus vispārīgiem norādījumiem ziņojumā iekļauj pieņemto lēmumu statistikas pārskatu un galveno problēmu aprakstu saistībā ar direktīvas piemērošanu.

12. pants

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai divos gados pēc tās izziņošanas panāktu atbilstību šai direktīvai ⁽²⁾. Par to dalībvalstis tūlīt informē Komisiju.

Dalībvalstis dara zināmus Komisijai tos savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

13. pants

Ne vēlāk kā piecus gadus pēc 12. pantā precizētā datuma Komisija ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par situāciju saistībā ar vispārējo sistēmu to augstākās izglītības diplomu atzīšanai, ko piešķir par vismaz trīs gadu profesionālo izglītību.

Pēc visu nepieciešamo apspriežu pabeigšanas Komisija saistībā ar šo izsaka savus secinājumus par jebkādam izmaiņām, ko nepieciešams veikt pašreizējā sistēmā. Vienlaicīgi Komisija, ja vajadzīgs, iesniedz priekšlikumus pašreizējās sistēmas uzlabojumiem, lai turpmāk atvieglotu personu pārvietošanās brīvību, tiesības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvību, uz ko attiecas šī direktīva.

⁽¹⁾ OV C 38, 19.2.1976., 1. lpp.

⁽²⁾ Šī direktīva tika izziņota dalībvalstīm 1989. gada 4. janvārī.

▼**B**

14. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

PIELIKUMS

To profesionālo apvienību un organizāciju saraksts, kas atbilst 1. panta d) apakšpunkta otrās daļas nosacījumiem

ĪRIJA ⁽¹⁾

1. The Institute of Chartered Accountants in Ireland ⁽²⁾
2. The Institute of Certified Public Accountants in Ireland ⁽²⁾
3. The Association of Certified Accountants ⁽²⁾
4. Institution of Engineers in Ireland
5. Irish Planning Institute

APVIENOTĀ KARALISTE

1. Institute of Chartered Accountants in England and Wales
2. Institute of Chartered Accountants of Scotland
3. Institute of Chartered Accountants in Ireland
4. Chartered Association of Certified Accountants
5. Chartered Institute of Loss Adjusters
6. Chartered Institute of Management Accountants
7. Institute of Chartered Secretaries and Administrators
8. Chartered Insurance Institute
9. Institute of Actuaries
10. Faculty of Actuaries
11. Chartered Institute of Bankers
12. Institute of Bankers in Scotland
13. Royal Institution of Chartered Surveyors
14. Royal Town Planning Institute
15. Chartered Society of Physiotherapy
16. Royal Society of Chemistry
17. British Psychological Society
18. Library Association
19. Institute of Chartered Foresters
20. Chartered Institute of Building
21. Engineering Council
22. Institute of Energy
23. Institution of Structural Engineers
24. Institution of Civil Engineers
25. Institution of Mining Engineers
26. Institution of Mining and Metallurgy
27. Institution of Electrical Engineers
28. Institution of Gas Engineers
29. Institution of Mechanical Engineers
30. Institution of Chemical Engineers
31. Institution of Production Engineers
32. Institution of Marine Engineers
33. Royal Institute of Naval Architects

⁽¹⁾ Īrijas pilsoņi ir arī šādu Apvienotās Karalistes diplomēto organizāciju biedri: Institute of Chartered Accountants in England and Wales, Institute of Chartered Accountants of Scotland, Institute of Actuaries, Faculty of Actuaries, Chartered Institute of Management Accountants, Institute of Chartered Secretaries and Administrators, Royal Town Planning Institute, Royal Institution of Chartered Surveyors, Chartered Institute of Building.

⁽²⁾ Tikai auditam.

▼ **B**

34. Royal Aeronautical Society
35. Institute of Metals
36. Chartered Institution of Building Services Engineers
37. Institute of Measurement and Control
38. British Computer Society